

proto na důvody napadeného rozsudku v tomto směru, k nimž není třeba nic připojovati. Správně usoudil odvolací soud souhlasně s procesním soudem, že právo žalovaných, jemuž se žalobce žalobou brání, bylo vydrženo bezelstným držením jasně prokázaným a že toto právo služebnosti může býti uplatňováno také proti dlouhodobému pachtýři, jemuž pozemek podle zákonů č. 311/20 a č. 166/21 zákon o zajištění půdy drobným pachtýřům č. 318/1919 doplňujících byl přidělen.

Čís. 12632.

Návrh na povolení prozatímního opatření k zajištění nároku na vrácení stroje, jež navrhovatel prodal odpůrci s výhradou vlastnictví a jenž byl v odpůrcově dílně přimontován, jest odůvodněn, neplatí-li odpůrce, který jest stíhán exekucemi, splátky na stroj a neopatřil-li navrhovateli prohlášení vlastníka nemovitosti po rozumu § 297 a) obč. zák., jakž se byl zavázal.

(Rozh. ze dne 24. května 1933, R II 114/33.)

Žalobkyně prodala žalovanému stroj (Kompressor), vyhradivši si vlastnictví až do úplného zaplacení kupní ceny. Ježto žalovaný neplatil splátky, domáhala se žalobkyně vrácení stroje. K zajištění žalobního nároku navrhla žalobkyně povolení prozatímního opatření uschováním stroje u třetí osoby. Soud první stolice zamítl návrh na povolení prozatímního opatření. Rekursní soud prozatímní opatření povolil. Důvody: Jde o zatímní opatření podle § 382 č. 1 ex. ř. Jest proto předpokladem jeho povolení, by podle § 381 ex. ř. bylo osvědčeno, že jest se obávati zmaření nebo značného ztížení vymáhání neb uskutečnění nároku neb že je opatření třeba k zabránění hrozícího násilí neb k odvrácení hrozící nenahraditelné škody. Jest přisvědčiti stížnosti, že se k osvědčení nebezpečí zmaření neb značného ztížení vymáhání nároku podle § 381 č. 1 ex. ř. nevyžaduje osvědčení subjektivní činnosti odpůrcovy, která by pravděpodobně k takovému výsledku, pro ohroženou stranu nepříznivému, mohla vésti a kteréhož osvědčení je zapotřebí podle § 379 ex. ř., nýbrž v projednávaném případě stačí osvědčení objektivní skutečnosti, která činí zmaření neb značné ztížení vymáhaného nároku pravděpodobným. Okolnost, že odpůrce strany ohrožené jest stíhán žalobami a exekucemi, by o sobě k tomu nedostačovala, jak správně zdůrazňuje napadené usnesení. Avšak přes to jest přisvědčiti stěžovateli, že její nárok jest ohrožen. Žalovaný koupil stroj na splátky, tyto však neplatí, jak je osvědčeno inž. Karlem Š-em, se strojem pracuje a zisky z jeho výkonů pobírá. Tento stav může potrvati 2—3 roky než bude spor, dle dnešního již normálního zdlouhavého vyřizování právoplatně ukončen. Poněvadž jde o stroj, který se opotřebuje, jest na snadě, že do té doby může se státi méněcenným, ne-li bezcenným. Kdyby měl býti tento postup schvalován, vedlo by to přímo k nekalému počínání dlužníků, kteří by již předem mohli spo-

léhati na to, že se tak lacino dostanou ke stroji a ho budou moci využít, aniž jej zaplatili. Mimo to jest osvědčeno a přiznáno i žalovaným, že jest stíhán exekucemi, a za daného stavu, kdy kompressor je v držení žalovaného, nic nebrání vymáhajícím věřitelům, by kompressor nezabavili a v případě, že by se žalující strana zavčas o tom nedozvěděla, aby mohla své vlastnictví uplatňovati, mohl by kompressor býti i prodán a tím by vymáhání nároku bylo vůbec zmařeno. Tyto osvědčené skutečnosti jsou dostatečným předpokladem pro povolení žádaného zatímního opatření.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Zda jsou tu podmínky pro povolení prozatímního opatření, jest posuzovati podle toho, co žalobkyně přednesla v první stolici k odůvodnění svého nároku. A tu právem vytýká stěžovatel, že žalobkyně ne tvrdila v první stolici, že by jí z užívání kompressoru žalovaným vzešla nenahraditelná škoda (§ 381 čís. 2 ex. ř.), a proto neprávem spatřuje napadené usnesení hrozící nebezpečí v tom, že se kompressor užíváním může stát méněcenným, ne-li bezcenným. Než tím není pro stěžovatele nic získáno. Že zažalovaný nárok nebyl osvědčen (§ 389 ex. ř.), stěžovatel nevytýká, má jen za to, že není osvědčeno nebezpečí po rozumu § 381 čís. 1 ex. ř. Než podle tohoto zákonného ustanovení stačí osvědčení konkrétního nebezpečí. Takovéto nebezpečí nelze ovšem spatřovati již v tom, že navrhovatelův odpůrce je stíhán exekucemi, než okolnost ta může v tom kterém případě, přistoupí-li k ní další jiné okolnosti, odůvodniti obavu, že by jinak bez povolení prozatímního opatření soudní vymáhání neb uskutečnění nároku, zejména změnou dosavadního stavu bylo zmařeno nebo značně stíženo. A tato obava tu jest. Je osvědčeno výpovědí inž. Karla Š-a, že žalovaný koupil stroj na splátky, že splátky ty neplatí, že žalobkyně si vyhradila až do úplného zaplacení kupní ceny vlastnictví k prodanému stroji, a že žalovaný, jenž doznává, že stroj je v jeho dílně přimontován, žalobkyni neopatrčil prohlášení vlastníka nemovitosti po rozumu § 297 a) obč. zák., jak se byl zavázal. Veškeré tyto inž. Karlem Š-em osvědčené skutečnosti uvedla žalobkyně k odůvodnění svého návrhu již v žalobě. Vyhradila-li si žalobkyně vlastnictví ke stroji až do úplného zaplacení kupní ceny, neplatí-li však žalovaný splátky a je-li stíhán, jak doznává, exekucemi, nabývá výhrada vlastnictví významu a splňuje svůj hospodářský účel uchrániti obchodníka před ztrátou z poskytnutého úvěru. Tento účel by mohl býti zmařen, kdyby nebylo povoleno navrhované prozatímní opatření, ježto hrozí žalobkyni nebezpečí, že při exekucích proti žalovanému bude kompressor zabaven, a v případě, že se žalobkyně včas nedoví o jeho zabavení, i prodán. Je proto osvědčeno, že jest tu obava po rozumu § 381 čís. 1 ex. ř., že by bez povolení prozatímního opatření bylo soudní vymáhání neb uskutečnění zažalovaného nároku změnou dosavadního stavu zmařeno neb aspoň značně stíženo, a právem bylo proto povoleno pro hrozící toto konkrétní nebezpečí navrhované prozatímní opatření.